

ነቢዩ ﷺ እንዲህ ብለዋል፡-

“መጣኩቸው
ጊመዳን
የተባረከው ወር።”

ነቢዩ ﷺ እንዲህ ብለዋል፡-

“ከናንተ ውስጥ ማንም ቢሆን
ከጊመዳን አስቀድሞ **እንደም**
ቀን ቢሆን ወደንም **ሁለት ቀን**
እንዳደፃም፡፡ ነገር ግን
 ያስሰመደው ፃም ካለ መፃም
 ይቶሳል፡፡”

ቡኻሪ(1914) ሙስሊም(1082) ዘግበውታል

ከተ-ውሒዱ.ኮም

አማር ኢብኑ ያሲር رضي الله عنه እንዲህ ብለዋል፦

“በአጠራጣሪ ቀናቶች

ውስጥ የፃመ

በቃሲም አባት صلى الله عليه وسلم

ሳይ እስተባብሱዋል።”

 ነሳኢ ሶሂህ ብለውታል (2187)

ነቢዩ ﷺ እንዲህ ብለዋል፡-

“

ኢሰላም የተገነባው

በአምስት ነገሮች ላይ ነው እነሱም፡-

ከአካላዊ በስተቀር ኬካ አምላክ

አከመኖሩን እና መሠመድ

መጨረሻውን መሆናቸውን

በመመሰከር፣ ሶካትን አዘውትሮ

መሰገድ፣ ዘካን መሰጠት ህጅ

ማድረግ፣

ጊመዳንን መፃም ናቸው።”

ነቢዩ ﷺ እንዲህ ብለዋል፡-

“አምስቱ ሰሳቶች፡ **ከጃምዳ**
እስከ ጃምዳ፡ ከጊመዳን
እስከ ጊመዳን በመካከላቸው
ደሱትን ኃጢአቶች ያጠሳሉ
ታሳሳቅ ወንጀሎችን ሲቀር።”

ነቢዩ ﷺ እንዲህ ብለዋል፡-

“**ጨቃን ካስታደቅሁ ፃምን**

አትደዙ። ጨቃንም

ካስተመሰከታችሁ ፃምን

አትፍቱ። በናንተ ላይ

ከተሰወረባችሁ ወርቅን ሰላሳ

ሙሉ።”

ቡኻሪ(1906) ሙስሊም(1080) ዘግበውታል

ከተ-ወሐድ.ኮም

ነቢዩ ﷺ እንዲህ ብለዋል፡-

“የጋሙዳን ወር ሲገባ
የሰማይ በሮች ይከፈታሉ
የፅሃነም በሮች ይዘጋሉ
ሽድጣዎችም ይታሰራሉ”

ነቢዩ ﷺ እንዲህ ብለዋል፡-

“የመጀመሪያው የጋሙዳን ሲሲት በሆነ ገዢ ጂኒና ሽድግናት ይታሰራሉ። የጀህነም በሮች ሳይከፈቱ ይዘጋሉ። የጀነት በሮች ሳይዘገ ይከፈታሉ። ተጣሪው ይጣራል። መስካም ፈሳጊ ሆይ ና። ተሰብስብ ጠጋ በል። ሽር ፈሳጊ ሆይ ተመሰስ (ሽርህን አቋም) ይላል። ጋሙዳን እስኪያልቅ ድረስ በየቀኑ እሳህ ከእሳት ነፃ የሚያወጣቸው ባሮች እሱት።”

ነቢዩ ﷺ እንዲህ ብለዋል፡-

“ሱሁርን ተመገቡ

ሱሁርን መመገብ

በጊከት አስበትና፡፡”

ቡኸሪ(1923) ሙስሊም(1095) ዘግበውታል

ነቢዩ ﷺ እንዲህ ብለዋል፡-

“ክሳህና

መስክክቶች ሱሁሩን

በሚመገቡ ላይ ዱክ

ደደርጋሉ፡፡”

ነቢዩ ﷺ እንዲህ ብለዋል፡-

“የመቅሚን

መፈካሙ ሱሁር

ቲምር ነው።”

ነቢዩ ﷺ እንዲህ ብለዋል፡-

“በእኛ ፃምና በአህሉስ
ኪታቦች ፃም መካከል
ደሰው ልዩነት ሱሑር
መብላት ነው።”

ነቢዩ ﷺ እንዲህ ብለዋል፡-

“እንዳቸሁ **አዛን** ሲሰማ
በእጁ ላይ እንዳቸ ነገር
ካለ የያዘውን **ሳደጤርሰው**
እንዳደመሰሰው።”

ዘይድ እገብሱ ሳቢኩ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ ሲናገሩ፦

“ከነቢያቸን صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ጋር

ሱህር ከተመገብን በኋላ ሱብሂ

ሰገድን ብለው ሲናገሩ በመካከላቸው

የነበረው ወቅት ምን ያህል ነበር? ብለው

ጠየቋቸው። እሳቸውም **ሀምሳ**

የቀርክን እንቀፃች የሚያስነገብ

ወቅት ነበር” እሱ።”

ከጎህ በፊት ስፃም መነየት ግዴታ ነው

ነቢዩ ﷺ እንዲህ ብለዋል፡-

“ከጎህ በፊት

ፃምን ያልወሰነ

ፃሙ ትክክል

አደዳሱም፡፡”

እኒሽ እና እሙ ሰላማ
 رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا እንደሚናገሩት፦

“**ነቢዩ** صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

ከቤተሰቦቻቸው ጋር ጁኑብ

ሆነው ፈጅር ደደርሰባቸው

ነበር። ከዛ ድታጠቡና ፃም

ድቀጥሱ ነበር።”

ነቢዩ ﷺ እንዲህ ብለዋል፡-

“በአሳህ መንገድ ላይ ሆኖ

የፃመ ያቺን የፃመበትን ቀን

የሰባ አመት (ጉዞ) ርቀት

ያህል ፊቱን ከአሳት

ያርቅሰታል”

ነቢዩ ﷺ እንዲህ ብለዋል፡-

“የረመዳንን ፃም ግዲታ
መሆኑን እውቅ (በኢማን)
ምንዳም እገኝበታለሁ ብሉ
(በኢሐዲሳብ) የፃመ ሰው
ደስፈው ወንጀሉ ሁሉ
ደማርሰታል።”

ነቢዩ ﷺ እንዲህ ብለዋል፡-

“**ፆም ጋሻ ነው።**

ከሕሳት መጠጠቂያ

ምሽግ ነው።”

ነቢዩ ﷺ እንዲህ ብለዋል፡-

“እሳህ እንዲህ ይሳህ፡ የአደም
 ልጆች ሥራቸው ሁሉ ስራሳቸው
 ነው። ፃም ብቻ ሲቀር ፃም
 ዩኒ ነው ምንዳውንም
 የምከፍሰው እኒው ነኝ እሰ።”

ነቢዩ ﷺ እንዲህ ብለዋል፡-

“**ፆም እና ቁርክን የቂድም ቀን**

ሰክሳህ ባርድ ዋስ ይሆናሉ።

ይኸውም ፆም ይሳል፡- ጌታዩ እኔ

በቀን ከምግብና ከስሜቱ

ከሰከልኩት ዋስ ሆኛለሁና

ዋስትናዬን ተቀበለኝ ይሳል አሉ።”

ነቢዩ ﷺ እንዲህ ብለዋል፡-

“እጁ ከመድ ከፋሽ
 ደሁን ጋሙዳንን ከገኝቶ
 ወንጀታ ሳይማርሳት
 ያሰፈው።”

ነቢዩ ﷺ እንዲህ ብለዋል፡-

“ጀነት ውስጥ **ሬዖን** የሚጣል
 ፃመኛ የሚገባበት በር አለ።
 በዚህም በር የቂደም ቀን
 ፃመኞች ከገቡበት በኋላ በፈ
 ደዘጋ። ካሰነሱም በስተቀር
 ማንም አይገባበትም።”

ነቢዩ ﷺ እንዲህ ብለዋል፡-

“የፃመኛ ሰው የእፍ
 ጠረን ከአሳህ ዘንድ
 ከምስክ (ሸቶ) ሽታ
 የተሻሰ ይሆናል።”

ነቢዩ ﷺ እንዲህ ብለዋል፡-

“እሳህ በጋሙዳን በሁሉም
ቀንና ሴቢቶች ከእሳት ነፃ
የሚሳቸው አሉ። ለሁሉም
ባረዶ ደግሞ ሰሉ ተቀባይነት
ያሰው ዱዳ አሰው።”

ነቢዩ ﷺ እንዲህ ብለዋል፡-

“እሳህ **በሁሉም**

የረመዳን (የኢፋጣር
ቀን) እንዲሁም ሲሲት
ከእሳት ነፃ የሚሰቸው
አሉ።”

ነቢዩ ﷺ እንዲህ ብለዋል፡-

“**ፃም ማሰት ከምግብና
ከመጠጥ መቆጠብ ብቻ
አይደለም። ፃም ማሰት
ከአሰብዋሪና ከአሰቀደሚ
ነገር መቆጠብ ነው።**”

ነቢዩ ﷺ እንዲህ ብለዋል፡-

“የሐሰት ንግግርን በሐሰት
መሰራትን እንዲሁም
መሀደምነትን (የመሐደማንን
ተግባር) ያልተወ ሰው ምግቡንና
መጠጡን ከመተዉ አላህ
ጉዳይ የሰውም።”

ነቢዩ ﷺ እንዲህ ብለዋል፡-

“እንዳቸህ በሚፃምበት ቀን
 እንዳደረክስ እንዳደጩህ
 እንዳደምኝም እንዳ
 ቢሰድበው ወደኛም ቢጣሳው
 እኔ ፃመኛ ነኝ ይባላል፡፡”

ነቢዩ ﷺ እንዲህ ብለዋል፡-

“**ወዱክ ስታደርግ**

ፀመኛ ካልሆንክ

በእፍንጫህ በደምብ

ሳብ”

ኢብኑ አባስ رضي الله عنه ሲናገሩ፡-

“**ነቢዩ صلى الله عليه وسلم መስካምን በመቸር**

ኧቻ አልነበራቸውም። በተለይ

በረመዳን ከጅብረል ጋር ሲገናኙ

ቸርነታቸው እጅግ ይጨምራል።

ጅብረል በየረመዳኑ እየመጣ

ቋርክንን ይማማሩ ነበር።”

ነቢዩ ﷺ እንዲህ ብለዋል፡-

“**ፆመኛ መሆኑን**

ዘንግቶ የበላ ወይም

የጠጣ ፆሙን ይመስላል።

የመገበወና ያጠጣው

አሳህ ነው።”

ነቢዩ ﷺ እንዲህ ብለዋል፡-

“እንደን ፃመኛ ያስፈጠረ
ሰው ካስፈጠረው ፃመኛ
ምንም ሳይቀንስበት
ያስፈጠረውን ፃመኛ ያህል
አጅር (ምንዳ) ያገኛል።”

ነቢዩ ﷺ እንዲህ ብለዋል፡-

“**ስፃመኛ ሁሰት**

ደስታዎች አሰት።

ደስታዎችም፡- ፃመኛ ማታ

ሲያፈጥርና በእኩሪ

ጌታውን ሲገናኝ ነው።”

አነስ ረጅሙን ለጊዜደንገጽ ወር:-

“ ነቢዩ

ﷺ

በቴምር በማፍጠር

የሚጀምሩ ነበሩ።”

ነቢዩ ﷺ እንዲህ ብለዋል፡-

“**ሰዎች ፍጡር ላይ**

እስከቸኮሱ ድረስ

ከመፈካም

እደወገዱም።”

አብደላህ ኢብኑ ዑመር رضي الله عنه እንደሚናገረው፡-

ነቢዩ ﷺ ባፈጠሩ ግዜ ይህን ዱዓ ይሉ
ነበር፡- “ዘሃበ ዘመኡ ወብተለተል ዑሩቅ
ወሰበተል አጅር ኢንሻ አላህ”

ትርጉም፡- “ጥም ተወገደ የደም
ሥር ተበሳሳ የሕሳህ ፍሳሽ ከሆነ
ምንዳውም ፀደቀ ማለት ነው፡፡”

ነቢዩ ﷺ እንዲህ ብለዋል፡-

“የጋሙዲንን ወር በኢማንና

ከአሳህ ብቻ እጅርን

በመፈሰግ የቆመ ሰው ከዚህ

በፊት የሰራው ወንጀል

በሙሉ ይማርሳታል”

ነቢዩ ﷺ እንዲህ ብለዋል፡-

“የሰድሰተኛ ቀድሮን
 በኢማንና ከሕሳህ እጅር
 በመፈሰግ የቆመ ከዚህ
 በፊት የሰራው ወንጀል
 በሙሉ ይማርሰታል።”

ነቢዩ ﷺ እንዲህ ብለዋል፡-

“ ስድስተኛው ቀድሮን

በመጨረሻ እስር

የጊመዳን ቀናቶች

ውስጥ ፈልጉት።”

አዲሽ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا እንዲህ
ትላለች:-

“ ነቢዩ ﷺ በጋሙዳን ወር
የመጨረሻዎቹ እስር ቀናት
በመስጊድ ውስጥ ይቀመጡ
ነበር (ኢክቲካፍ) ያደርጉ
ነበር።”

አዲስ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا እንዲህ
ትላለች:-

“ ነቢዩ ﷺ ከረመዳን

የመጨረሻዎቹ አስርት

ቀናት ከሴባ ጊዜ በተሰየ

መስኩ (በዲባዳ) ላይ ይተጉ

ነበር::”

አዲሽ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا እንዲህ ትላለች:-

“ነቢዩ ﷺ የመጨረሻዎቹ

የረመዱን ወር እስር ቀናት ሲገቡ

ሴሲቱን በመቶ በስላትና በፀሎት

ያሳልፋ ነበር ቤተሰቦቻቸውንም

ስኢባዳ ያቀሰቀሱና ወገባቸውን

ታጥቀው ስኢባዳ ያነሣሉ ነበር።”

رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا ንንደምትናገረው የክላህ
 መስክከተኛን ﷺ ሰደሰተሰ ቀድሮ ንንደሆነ ከተሰማኝ
 ምን ንንደምስ ክሳውቁኝ ሰላቸው ንንዲህ በዶ
 ክሱኝ:-

“ክላህ ሆይ ንንተ በርግጥም ደቅር
 ባዶ ነህ ደቅር ማሰትን ትወዳለህ
 ስለሆነም ሰኔ ደቅር በሰኝ:-”

ነቢዩ ﷺ እንዲህ ብለዋል፡-

“በጊመዳን ዑምራን
መፈጸም ከሐጅ ጋር
ደስተካከላል። ወደም
ደግሞ ከእኔ ጋር ሐጅ
እንደማድረግ ነው።”

አብደላህ ኢብኑ ዑመር رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ
እንዲህ ብለዋል፡-

“የአሳህ መስዕክተኛ ዘካተል

ፊጥርን ከተምር ወይም ከገብስ እንድ

< ሷዕ > በእያንዳንዱ መስሲም፤

ባረድ፣ ጨዋ (ባረድ ያልሆነ)፣ሴት፣ ህፃን፣

እዋቂ ሳይ ግዲታ እድርገዋል።

እንዲሁም ሰዎች ወደ (ዲድ) ሰላት

ከመውጣታቸው በፊት ሰሚገባቸው

ሰዎች እንዲደርስ አዘዋል።”

ነቢዩ ﷺ እንዲህ ብለዋል፡-

“ጊመዳንን ፃጥ

የሸዋሪን ስድስት ቀንት

ፃጥን ያስከተሉ አመቱን

ሙሉ እንዳፃጡ

ደቅጠራ።”

ነቢዩ ﷺ እንዲህ ብለዋል፡-

“ከረመዳን እስከ

ረመዳን ባለው በየወሩ

ሶስት ቀናት የሚፃም

እመት ሙሉ እንደፃመ

ደቆጠራል፡፡”

ረመዳንን አስመልክቶ የሚነገሩ ትክክለኛ ያልሆኑ ሀዲሶች

1- ((ረመዳን የመጀመሪያው የእዘነት የመሀከለኛው የምህረት የመጨረሻው ከእሳት ነፃ የመውጫ ነው።))

ሙንከር (ሲልሲለቱ አዶዲይፍ: 1569)

2- ((ፀሙ ጤናማ ትሆናለችሁ።)) **ዶዲፍ** (ሲልሲለቱ አዶዲይፍ: 253)

3- ((ባሮች የረመዳንን ዋጋ ቢያውቁ ኖሮ ኡመቶቹ አመቱን ሙሉ ረመዳን እንዲሆን ይመኙ ነበር።))

መውዱኡ (ዶዲይፍ አተርጊብ: 596)

4- ((አላህ ሆይ ረጀብንና ሻዕባንን ባርክልን ረመዳንን አድርሰን።))

ዶዲፍ (ዶዲፍ አልጃሚዕ: 4395)

5- ነቢዩ ﷺ ባፈጠሩ ግዜ ይህን ዱዓ ይሉ ነበር፡- ((አላሁም ለከ ሰምቱ፣ ወአላ ሪዝቂከ አፍጠርቱ። አላህ ሆይ! ለአንተ ፆምኩ። በአንተ ሲሳይም (ሪዝቅ) አፈጠርኩኝ።))

ዶኢፍ (ዶዲፍ አልጃሚዕ: 4349)

6- ((የፆመኛ በቀን መተኛት ኢባዳ ነው።)) **ዶዲፍ** (ሲልሲለቱ አዶዲይፍ: 4696)

7- ((ረመዳን አትበሉ ረመዳን ከአላህ ስሞች አንዱ ስም ነው። ነገር ግን የረመዳን ወር በሉ።))

ባጢል (ሲልሲለቱ አዶዲይፍ: 6768)